

Sygn. akt I ACa 696/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Ewa Jastrzębska (spr.)
Sędziowie :	SA Joanna Naczyńska SA Ewa Solecka
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa-Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...)

przeciwko E. P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 19 lutego 2015 r., sygn. akt I C 213/14

1) oddała apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Ewa Solecka	SSA Ewa Jastrzębska	SSA Joanna Naczyńska
-----------------	---------------------	----------------------

Sygn. akt I ACa 696/15

UZASADNIENIE

Powód - Skarb Państwa - Naczelnik Urzędu Skarbowego w (...) wniósł o uznanie za bezskuteczną wobec powoda czynność prawną – umowę darowizny z dnia 22.12.2011r., zawartą w formie aktu notarialnego sporządzonego przez

notariusza M. Ś. w Kancelarii Notarialnej w B., na mocy której T. P. (1) darował swojej córce E. P. 13.791 udziałów w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz udział w 1/2 części we współwłasności 616 udziałów w w/w spółce oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że T. P. (1) na podstawie umowy z dnia 22.12.2011r. darował swojej córce udziały w spółce z o.o. (...) w U.. Wartość przedmiotu darowizny strony określiły na kwotę 14.099.000,00zł. Obecnie pozwana posiada 15.762 udziałów w spółce i jest jednym z dwóch udziałowców obok A. L., który ma w spółce 5 udziałów. Zawarcie umowy darowizny nastąpiło w czasie kontroli podatkowej prowadzonej przez Urząd Skarbowy w (...). Dokonane w trakcie kontroli ustalenia zawarte zostały w protokole doręczonym pełnomocnikowi T. P. (1) w dniu 12.07.2011r. W rezultacie kontroli zostało wszczęte postępowanie podatkowe zakończone wydaniem przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) 10 decyzji określającymi kwotę zobowiązań T. P. (1). Łączna kwota jego zobowiązań określona tymi decyzjami wynosi 3.451.729 zł. Zaległość T. P. (1) w podatku od towarów i usług wraz z odsetkami na dzień 23.04.2014r wynosi 6.080.242,90zł. Dłużnik zalega też z zapłatą wierzytelności z tytułu podatku dochodowego na kwotę 16.006zł. Dłużnik jest niewypłacalny i nie reguluje dobrowolnie swoich zobowiązań, a prowadzone postępowanie administracyjne jest bezskuteczne.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Zarzucała, że między czynnością prawną T. P. (1) - darowaniem udziałów na rzecz pozwanej i stanem jego ewentualnej niewypłacalności lub ewentualnym powiększeniem niewypłacalności brak jest związku przyczynowego, a czynność ta nie była dokonana z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela. W chwili dokonania darowizny T. P. (1) nie miał żadnego długu, nie istniała wierzytelność, która w dalszym ciągu jest sporna i nadal toczy się sądowe postępowanie administracyjne. Ponadto pozwana nie miała wiedzy, że jej ojciec T. P. (1) mógłby działać z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli. Decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) została wydana blisko dwa lata po dokonanej darowiznie. Dłużnik nie działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, nie wiedział bowiem jaki będzie ostateczny wynik kontroli podatkowej i czy w ogóle organ określi jakieś zobowiązanie podatkowe i w jakiej wysokości. Skuteczne wszczęcie postępowania podatkowego w sprawie podatku VAT zakres objęty przedmiotem kontroli nastąpiło bowiem dopiero w dniu 3.04.2012r., nie sposób także przyjąć, aby T. P. (1) miał świadomość, że wskazana przez organ podatkowy wierzytelność obejmować będzie także odsetki stanowiące blisko połowę tej wierzytelności. T. P. (1) nie działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, bo nie wiedział o jej istnieniu. Pomimo bliskich relacji z ojcem pozwana nie wiedziała o jakichkolwiek długach ojca i aby on działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Ponadto nie ma związku z niewypłacalnością ojca pozwanej a wartością darowanych udziałów, gdyż ich wartość w chwili zawarcia umowy nie odpowiadała ich wartości rzeczywistej – rynkowej.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 lutego 2015r.Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej:

1. uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) czynność prawną umowę darowizny z 22.12.2011r. zawartą w formie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza M. Ś. w Kancelarii Notarialnej w B. Rep.(...) na mocy, której T. P. (1) darował swojej córce E. P. 13.791 udziałów w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w U. oraz udziale 1/2 części we współwłasności 616 udziałów w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w U., któremu przysługuje wobec T. P. (1) wierzytelność objętą decyzjami z dnia 10.10.2013r. z tytułu zaległości podatkowych w podatku od towarów i usług (...) za rok 2007 z należnymi odsetkami o numerach (...),
2. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7200zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. odstąpił od obciążenia pozwanej kosztami sądowymi.

Ustalił w uzasadnieniu, iż T. P. (1) i M. P. byli (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w U.. T. P. (1) posiadał 13791 udziałów w spółce o wartości nominalnej 1.000,00zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 13.791.000,00zł. M. P. posiadała 1355 udziałów o wartości nominalnej 1000zł każdy, o łącznej wartości

1.355.000,00zł. Ponadto obojgu małżonkom przysługiwało we współwłasności łącznej 616 udziałów o łącznej wartości 616.000,00zł. 5% udziałów w spółce posiada A. L..

T. P. (1) prowadził ponadto działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej (...) T. P. (1). Na podstawie upoważnienia Naczelnik Urzędu Skarbowego w (...) z dnia 11.07.2011r. przeprowadzona została kontrola firmy T. P. (1) w zakresie sprawdzenia prawidłowości rozliczenia podatku od towarów i usług VAT za okres od 01.01.2007r. do 31.12.2007r. Przewidywany termin zakończenia kontroli wyznaczono na dzień 31.12.2011r. Na podstawie przeprowadzonej kontroli zostało wszczęte postępowanie podatkowe zakończone wydaniem przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) decyzji 10.10.2013r. 10.10.2013r. o numerach(...) określającymi kwotę zobowiązań T. P. (1) podlegającą wpłacie na konto urzędu skarbowego. Łączna kwota zobowiązań w podatku od towarów i usług VAT wraz z odsetkami według stanu na dzień 23.04.2014r wynosi 6.080.242,90zł w tym 3.433.424,90zł należności głównej i 2.646,813 zł odsetek.

Decyzją Dyrektora Izby Skarbowej w K. z dnia 31.12.2013r utrzymano w mocy powyższe decyzje.

T. P. (1) zalega ponadto z zapłatą podatku dochodowego na kwotę 16.006zł.

(imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej k-19,decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) k-20 – 96, wraz z potwierdzeniami odbioru, decyzja Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 31.12.2013r k-97-107 wraz z potwierdzeniem odbioru k-107, wyliczenie zaległości podatkowych T. P. (1) k-108-109),

Aktem notarialnym z dnia 22.12.2011r REP. (...)Numer (...)sporządzonym przez notariusz M. Ś. w trakcie kontroli podatkowej małżonkowie darowali swojej córce E. P. swoje udziały w spółce. Łączna wartość darowizny od T. P. (1) wynosiła 14.099.000,00zł.

(akt notarialny k-14-15, odpis pełny KRS k-16-18)

Obecnie jedynym majątkiem T. P. (1) jest współwłasność w 1/3 nieruchomości w miejscowości W., na której została wpisana w dniu 13.03.2013 hipoteka przymusowa w wysokości 4.046.652,86zł na rzecz Prokuratury Okręgowej w B. korzystająca z pierwszeństwa zaspokojenia. Hipoteka przymusowa na rzecz powoda została wpisana 12.12.2013r. Administracyjne postępowanie wykonawcze wobec T. P. (1) jest bezskuteczne, nie ma on środków na rachunku bankowym, zatrudniony jest na 1/2 etatu, pobiera wynagrodzenie w wysokości zwolnionej spod egzekucji.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 25.11.2013r sygn. akt IIIK 99/13 T. P. (1) został skazany za przestępstwa polegające m.in. na wyłudzeniu podatku VAT w okresie objętym kontrolą podatkową.

Skarga T. P. (1) do WSA w Gliwicach została odrzucona.

(protokół stanie majątkowym T. P. (1)k-110, 112, raport poborcy podatkowego-113, zawiadomienie o zajęciu wynagrodzenia k-114, pismo do Naczelnika Urzędu Skarbowego k-116, zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego k-117, odpowiedź (...) Banku (...) k-118, pismo ZUS k-119, wypis z KW nr (...) Sądu Rejonowego w D. Pomorskim k-122-131, zestawienie rozliczeń uzyskanych kwot k-120, wyrok SO w Bielsku-Białej k-229-263)

Powyższy stan faktyczny Sąd pierwszej instancji ustalił na podstawie dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, a także zeznań T. P. (1) odnośnie aktualnej sytuacji majątkowej.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków J. P., R. B., M. P., A. L., A. P. i T. P. (1) oraz pozwanej E. P., w tej części w której twierdzą, że darowizna na rzecz pozwanej nie miała na celu pokrzywdzenia wierzycieli, była już wcześniej planowana, gdyż firma jest rodzinna, a pozwana udziały dostała za dobre wyniki w nauce. Niezgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego jest, aby ojciec bez ważnych powodów wyzywał się udziałów w firmie, którą prowadził i przekazywał ją niedoświadczonej w prowadzeniu działalności handlowej córce liczącej 19 lat. Z zeznań pozwanej jednoznacznie wynika, że nie ma wiedzy o działaniu spółki i nie interesuje się jej działalnością. Jedynym motywem dokonania tej czynności prawnej była więc chęć uniknięcia egzekucji z udziałów spółki.

Zdaniem sądu pierwszej instancji powództwo jest zasadne spełnione zostały bowiem wszystkie przesłanki z art. 527 i następne kc . Pozwana uzyskała korzyść majątkową, jej majątek wskutek nabycia udziałów spółki z o.o. uległ zwiększeniu. Cena nominalna udziałów została określona w akcie notarialnym i o taką kwotę uległy zwiększeniu jej aktywa. Między nią a ojcem została zawarta umowa darowizny. Z treści art. 528 k.c. wynika, że jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła dowiedzieć się, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Wierzyciel jest więc zwolniony z wykazania złej wiary osoby, która korzyść majątkową uzyskała, a kwestia ta jest prawnie obojętna.

Zaskarżona czynność doprowadziła do pokrzywdzenia wierzyciela, gdyż T. P. (1) wyżył się majątku pod tytułem darmym, a więc nie otrzymał żadnego ekwiwalentu, z którego mógłby zaspokoić się wierzyciel. Prowadzone przeciw dłużnikowi postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne, w toku postępowania egzekucyjnego poborca skarbowy wyegzekwował jedynie kwotę 50zł. Niewypłacalność T. P. (1) istniała zarówno w dacie wniesienia skargi jak i dacie wyroku, co wynika z jego zeznań.

Jedynym majątkiem T. P. (1) jest współwłasność w 1/3 nieruchomości w miejscowości W. obciążalna wcześniejszą hipoteką na rzecz Skarbu Państwa Prokuratury Okręgowej w B., a więc powód nie mógłby liczyć na zaspokojenie swojej wierzytelności ze sprzedanej nieruchomości, abstrahując nawet od jego ceny, która nie jest wysoka przy przyjęciu, że są to grunty rolne.

Art. 527 k.c. ma zastosowanie gdy skargi dochodzi wierzyciel, którego wierzytelność już istnieje w chwili dokonania czynności. W zobowiązaniach podatkowych decydująca jest chwila powstania wierzytelności a nie jej stwierdzenie przez organ podatkowy. Zobowiązanie w zakresie podatku od towarów i usług powstaje z mocy prawa. (art. 19 ust 1 ustawy z dnia 11.03.2004r. o podatku od towarów i usług DZ.U. z 2011r Nr 177 poz. 1954, por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22.01.2013r. IV CSK 573/12, wyrok NSA z dnia 10.02.2011r. I FSK 320/10). Tak więc wierzytelność T. P. (1) wobec Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług VAT za poszczególne miesiące istniała w chwili dokonania darowizny na rzecz córki, a wydane później decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) z dnia 10.10.2013r. mają charakter deklaratoryjny i stanowią tytuły wykonawcze. Zdaniem sądu pierwszej instancji T. P. (1) obejmował swoją świadomością pokrzywdzenie wierzyciela, innymi słowy przewidywał, że wskutek darowizny udziałów w spółce stanie się niewypłacalny bądź pogłębi niewypłacalność. Dla przyjęcia świadomości pokrzywdzenia nie musi przy tym występować pewność, że czynność prawna przez niego dokonana spowoduje dla wierzycieli niemożność zaspokojenia, a wystarczające jest przewidywanie, że to może nastąpić i godzenie się na takie możliwe konsekwencje swojego działania. Na zamiar działania T. P. (1) w celu pokrzywdzenia wierzyciela Skarbu Państwa wskazuje także fakt, że Urząd Skarbowy w (...) zawiadomił go o wszczętej kontroli w 12.07.2011r., a więc przed dokonaniem darowizny na rzecz córki. Wówczas T. P. (1) miał świadomość, że nie ominie go wykonanie obowiązku zapłaty nieuiszczonego podatku.

Sąd pierwszej instancji uznał także za bezskuteczną wobec wierzyciela darowiznę 616 udziałów spółki, które stanowią wspólność majątkową T. P. (1) i M. P.. W uchwale z dnia 12.05.2011r IIICZP 15/11 Sąd Najwyższy wraził pogląd, że ochronny cel skargi pauliańskiej przemawiała tym, aby dopuścić tę skargę także wówczas, gdy nieojonalne wobec wierzyciela rozporządzenie majątkowe podejmowane było przez małżonków, z których tylko jeden jest dłużnikiem.

Mając powyższe na względzie Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo.

Na zasadzie art. 98 k.p.c. Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa koszty zastępstwa procesowego zgodnie z §6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążenia pozwanej kosztami sądowymi. Pozwana jest studentką, nie ma własnych dochodów.

Od wyroku tego wniosła apelację pozwana.

Zarzuciła :

1. sprzeczność istotnych ustaleń sądu zebrany w sprawie materiałem dowodowym, przez przyjęcie, że w niniejszej sprawie zostały spełnione wszelkie przesłanki skargi pauliańskiej , to jest uznania czynności prawnej za bezskuteczną w stosunku do powoda w sytuacji, gdy ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynika wniosek przeciwny;
2. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie, to jest nieprzeprowadzenie wszystkich dowodów, które dla rozstrzygnięcia sprawy miały istotne znaczenie i tym samym dokonanie przez sąd oceny niekompletnego materiału dowodowego.

Na podstawie powyższych zarzutów wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wydanie wyroku oddalającego powództwo w całości, o stosowną zmianę rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania, w tym przyznanie pozwanej, a zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sądowi pierwszej instancji sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanej zasadna nie jest, zatem skutku odnieść nie może. Wbrew podnoszonym w apelacji zarzutom zaskarżony wyrok jest trafny. W szczególności rację ma sąd pierwszej instancji , iż zostały spełnione przesłanki z art. 527 i nast. kc niezbędne do uznania umowy darowizny dokonanej na rzecz pozwanej przez T. P. (1) za bezskuteczną w stosunku do powoda.

Wbrew podnoszonym zarzutom sąd pierwszej instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny, wszechstronnie rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów. W szczególności podziela Sąd Apelacyjny ustalenia faktyczne dokonane przez sąd pierwszej instancji dotyczące stanu majątkowego T. P. (1), faktu przeprowadzenia w jego firmie kontroli skarbowej, terminu przeprowadzenia tej kontroli, jej wyników, aktualnego stanu zadłużenia T. P. (1) i stanu jego majątku. Ustalenia te zostały bowiem dokonane na podstawie wskazanych przez sąd pierwszej instancji dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała. Podziela także Sąd Apelacyjny dokonaną przez sąd pierwszej instancji ocenę zeznań świadków i pozwanej w części dotyczącej motywacji T. P. (1) dokonującego darowizny na rzecz pozwanej, rację ma bowiem sąd pierwszej instancji, iż pozwana nie wykazała aby były w okolicznościach niniejszej sprawy inne powody, niż zamiar pokrzywdzenia wierzyciela dla przekazania pozwanej mającej zaledwie 19 lat dobrze działającej firmy.

Chybione są podnoszone w apelacji zarzuty nieprzeprowadzenia przez sąd pierwszej instancji wyczerpującego postępowania dowodowego, w szczególności z zeznań świadka K. J.. Pozwana nie wniosła o przesłuchanie tego świadka przed sądem pierwszej instancji, nie wskazała też na jakie okoliczności miałyby być świadek ten słuchany przed sądem odwoławczym.

Wbrew podnoszonym w apelacji zarzutom z prawidłowych ustaleń faktycznych wyciągnął sąd pierwszej instancji trafne i logiczne wnioski.

Zgodnie z art. 527 § 1 kc gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Z mocy § 2 art. 527 kc czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Natomiast § 3 art. 527 kc stanowi, że jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową

osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Na mocy art. 528 kc jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Art. 529 kc stanowi, że jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny.

Zatem przesłankami skargi pauliańskiej zgodnie z art. 527 k.c. są: 1) dokonanie przez dłużnika z osobą trzecią czynności prawnej, na skutek której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową oraz doszło do pokrzywdzenia wierzycieli, 2) działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, 3) wiedza lub możliwość (przy zachowaniu należytej staranności) dowiedzenia się o tym przez osobę trzecią.

Prawidłowo, w okolicznościach niniejszej sprawy przyjął sąd pierwszej instancji, iż dłużnik jest niewypłacalny. Obecnie dłużnik posiada jedynie 1/3 nieruchomości w miejscowości W., na której wpisana jest hipoteka przymusowa w wysokości 4.046.652 zł na rzecz Prokuratury Okręgowej w B. egzekucja jest bezskuteczna, dłużnik nie ma środków na rachunku bankowym, pobiera wynagrodzenie w wysokości zwolnionej od egzekucji. Umową darowizny podarował natomiast pozwanej posiadane 13791 udziały w spółce (...) z siedzibą w U. o łącznej wartości nominalnej 13.791.000 zł oraz posiadane łącznie z żoną 616 udziałów o łącznej wartości 616.000 zł. Zatem trafnie przyjął sąd pierwszej instancji, iż dłużnik stał się niewypłacalny na skutek dokonania darowizny. Skoro więc dłużnik stał się niewypłacalny na skutek dokonania darowizny, trafnie także przyjął sąd pierwszej instancji, iż umowa darowizny została zdziałana z pokrzywdzeniem wierzyciela, gdyż to wskutek darowizny dłużnik stał się niewypłacalny (art. 527 § 2 kc) . Chybione są zarzuty skarżącej, iż czynność prawna nie była zdziałana z pokrzywdzeniem wierzyciela, gdyż w chwili dokonania darowizny darczyńca nie miał długów, bo nie istniała wierzytelność wobec powoda. Rację ma bowiem sąd pierwszej instancji, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy dawał podstawę do przyjęcia, że dłużnik działał w zamiarze pokrzywdzenia wierzycieli i w sprawie znajduje zastosowanie art. 527 kc, a nie 530 kc jak zarzuca skarżąca. Bowiem, wbrew zarzutom skarżącej w chwili dokonywania darowizny wierzytelność powoda już istniała. Wierzytelność podlegająca ochronie to wierzytelność z tytułu podatków od towarów i usług za poszczególne miesiące 2007r. Istniała więc w chwili zawierania umowy darowizny, mimo, że zobowiązania podatkowe określono decyzjami Naczelnika Urzędu Skarbowego w (...) dopiero w dniu 10 października 2013r. Bowiem zobowiązanie w zakresie podatku od towarów i usług powstaje z mocy prawa, zaś określająca jego wysokość decyzja ma charakter wyłącznie deklaratoryjny (patrz. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 22 stycznia 2013r. sygn. akt IV CSK 573/12, w którym sąd ten wyraził pogląd, iż decydująca dla powstania wierzytelności podatkowej jest chwila jej powstania, a nie stwierdzenie jej decyzją przez organ podatkowy). Trafnie także podkreślał powód, że T. P. (1) dokonał darowizny w czasie, gdy w spółce przeprowadzana była kontrola skarbowa. Ponadto T. P. (1) został skazany prawomocnym wyrokiem karnym z dnia 25 listopada 2013r, sygn. akt IIIK 99/13 za przestępstwo umyślne, w tym oszustwo podatkowe – art. 56 § 1 kks „narażając podatek vat na uszczuplenie” oraz „poświadczył nieprawdę w celu osiągnięcia korzyści majątkowej” – art. 271 § 3 kk, do czego potrzebne jest wystąpienie zamiaru bezpośredniego. Zatem z pewnością wiedział, że jego zobowiązania podatkowe faktycznie są znacznie wyższe niż kwoty wykazywane w złożonych deklaracjach. Dlatego też, wbrew zarzutom skarżącej zebrany w sprawie materiał dowodowy dawał podstawy do ustalenia, że dłużnik T. P. (1) działał w zamiarze pokrzywdzenia wierzycieli w rozumieniu art. 527 kc. Nadto, to na skutek dokonania darowizny dłużnik stał się niewypłacalny, a pozwana nie obaliła domniemania z art. 529 kc.

Spełnione zostały także i dalsze przesłanki z art. 527 i nast. kc. Pozwana jest osobą bliską darczyńcy (córką), a nie obaliła domniemania z art. 527 § 2 kc. Podkreślić jednakże trzeba, że czynność dłużnika dokonana została pod tytułem darmym, zatem z mocy art. 528 kc, skoro pozwana uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności prawnej za bezskuteczną, chociażby pozwana nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej

staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela. Dlatego też, nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy zarzuty skarżącej, że była przekonana, iż uczyniona darowizna jest nagrodą za dobre wyniki w nauce.

Reasumując, wbrew zarzutom zawartym w apelacji trafnie przyjął sąd pierwszej instancji, iż zostały spełnione przesłanki z art. 527 i następne KC dla uznania, że dokonana przez dłużnika darowizna na rzecz pozwanej, która jest jego córką została zdziałana z pokrzywdzeniem powoda, dlatego też prawidłowo sąd pierwszej instancji powództwo uwzględnił.

Zatem apelację, jako pozbawioną uzasadnionych podstaw należało oddalić na mocy art. 385 kpc.

O kosztach orzeczono na mocy art. 99 kpc, oraz rozp. MS z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.) Nie znalazł bowiem Sąd Apelacyjny podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego należnymi powodowi. Pozwana знаła motywy, którymi kierował się sąd pierwszej instancji uwzględniając powództwo, skoro zdecydowała się na wniesienie apelacji musiała liczyć się z kosztami z tym związanymi i ewentualnym obowiązkiem zwrotu kosztów przeciwnikowi, który je poniósł. Sama trudna sytuacja materialna powódki mogła być podstawą zwolnienia powódki od obowiązku uiszczenia opłaty od apelacji, nie zaś podstawą do zastosowania art. 102 kpc.

SSA Ewa Solecka	SSA Ewa Jastrzębska	SSA Joanna Naczyńska
-----------------	---------------------	----------------------